

КАГО ЛІЧЫЦЬ УТРЫМАНЦАМ?

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

З іх толькі 142 чалавекі атрымавалі дазвол не плаціць падатак або кампенсаваць толькі частку яго. Яны змаглі даказаць, што мелі ўважлівыя прычыны не працаваць. Або, як гаворыцца ў законе, трапілі ў цяжкія жыццёвыя абставіны, якія не маглі пераадолець.

— Напрыклад, жанчына не магла працаваць з-за сваёй цяжарнасці, бо наймальнікі і сапраўды не зацікаўлены ў такіх работніках, — растлумачылі ў фінансавым аддзеле Магілёўскага гарвыканкама. — Паслабленні рабіліся і для тых маладых людзей, якія рыхтаваліся да экзаменаў у вышэйшых ўстановах адукацыі і паступілі. Ад збору вызваленыя людзі, якія, не маючы групы інваліднасці, пацвердзілі наяўнасць хваробы медыцынскімі дакументамі.

А вось прыклады прычын, якія не лічыліся ўважлівымі. Заплаціць збор прыйдзеца, калі чалавек працаздольнага ўзросту даглядаў бацькоў або проста сваёй з II–III групай інваліднасці. На думку медыкаў, за такімі хворымі не патрэбны пастаянны догляд, а значыць, гэта не можа быць уважлівай прычынай для вызвалення ад працы. Незадаволенымі застаюцца і звароты грамадзян, якія вядуць асацыяльны лад жыцця і стаяць на ўліку ў нарка- і псіханеўралогічных дыспансерах.

ПЕРАДАЛІ ПАЎНАМОЦТВА КАМІСІІ

Апошнія змяненні ў дэкрэт ускладаюць на дэпутатаў місію вырашаць, цяжкае ў чалавека становішча або не. Або, па іх даручэнні, на выканаўчыя і распарадчыя органы. На нядаўняй сесіі Магілёўскага гарсавета былі разгледжаны звароты 54 чалавек, з якіх 22 атрымалі права не плаціць збор цалкам або часткова.

“ Пакуль усё ацэньваецца суб'ектыўна кожным членам камісіі. Але павінна быць больш дакладная фармулёўка таго, што разумеецца пад складанай жыццёвай сітуацыяй.

На думку **старшыні Магілёўскага гарсавета дэпутатаў Сяргея ІВАНОВА**, большасць з тых, хто звяртаецца па льготы, проста не разумеюць, наколькі ўсё гэта сур'эзна, спадзяюцца, што атрымаецца пазбегнуць наступстваў. Маўляў, даглядаю старых бацькоў і гэтага дастаткова. Або, напрыклад, жанчына не працавала таму, што сям'і хапала зарплату мужа. Але адна справа — даць суб'ектыўную ацэнку, і зусім іншая — улічыць меркаванне спецыяліста, і лепей не аднаго, лічыць дэпутат. Ёсць і ін-

шыя абставіны, з-за якіх народным абраннікам гэтай справай, мякка кажучы, цяжка займацца.

— Нашы рашэнні прымаюцца толькі падчас сесій. А сесія склікаецца па меры неабходнасці, але не радзей за адзін раз на квартал. Затое камісія гарвыканкама мае магчымасць збірацца кожны тыдзень. І заявы людзей, якія трапілі пад дзеянне Дэкрэта №3, з самага пачатку разглядаліся менавіта на камісіі гарвыканкама, — тлумачыць Сяргей Іванов. — Але раней яна працавала на падставе артыкула 43 Падатковага кодэкса. У яе склад уваходзяць эканамісты, фінансісты, прадстаўнікі падатковай інспекцыі, РАУС, медыкі і іншыя кампетэнтныя спецыялісты, якім прасцей больш аб'ектыўна ацаніць тую ці іншую сітуацыю. А заадно праверыць, праўду чалавек казаў або не. Чаму мы павінны верыць на слова? Можна, гэты чалавек сёлета дзве машыны прыгнаў, а скардзіцца на цяжкае жыццёвае становішча. Кожны, хто хоча, каб яго вызвалілі ад гэтага збору, павінен па-

цвердзіць словы дакументальна. І камісія, калі ёсць такая неабходнасць, можа зрабіць запыт у любую інстанцыю. Таму на гэтай сесіі мы і перадалі свае паўнамоцтвы гарвыканкаму.

ДЭПУТАТЫ ПРАПАНОУЮЦЬ

Людзі ж працягваюць звяртацца да народных абраннікаў. Не так даўно на прыём да дэпутата Магілёўскага гарсавета Галіны Бялявай прыйшла жанчына, якая паведаміла, што спачатку не змагла працаваць з-за спецыяльнасці, потым была ў дэкрэтным адпачынку, потым занялася дабрачыннасцю. Сям'я жыла небагата, але грошай хапала. Вось жанчына і не спыталася шукаць працу. Яна зразумела, што зрабіла памылку, і ўжо пайшла працаваць у сацслужбу. Але яе заява на гэтым зборы яшчэ разглядаецца. Разам з прыкладзенымі да яе дакументамі яна перададзена ў камісію гарвыканкама. На погляд Галіны Бялявай, кожная жыццёвая сітуа-

цыя патрабуе вельмі стараннага аналізу і індывідуальнага падыходу. Трэба быць гібкім у рашэннях. Дзесьці пайсці чалавеку на сустрэчу, а дзесьці заняць больш жорсткую пазіцыю. «Па сваіх дэпутатскіх справах я часта бываю ў дзіцячых садках, — кажа яна. — Не раз прыходзілася чуць пра жанчын-дэкрэтніц, якія адправілі дзіця ў садок, а самі выкарыстоўваюць вольны час для вырашэння сваіх асабістых спраў. Вось у такіх матуль, магчыма, і трэба было б спытацца: чаму дзяржава павінна плаціць вам грошы?»

— Пакуль усё ацэньваецца суб'ектыўна кожным членам камісіі, але павінна быць больш дакладная фармулёўка таго, што разумеецца пад складанай жыццёвай сітуацыяй, — дадае Сяргей Іванов. — Сумесна з Магілёўскім гарвыканкамам мы накіравалі шэраг прапаноў у адпаведную камісію Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. Трэба больш канкрэтна абзначыць, што такое пенсійны ўзрост. Дапрацаваць пункт, дзе гаворка ідзе пра тых, хто даглядае інвалідаў, асабліва калі гэта блізкія родзічы. Удакладніць на конт асоб, якія цалкам выпрацавалі працоўны і страхавы стаж. Трэба ўнесці ўдакладненні ў 200-ы Указ па адміністрацыйных працэдурах, каб чалавек ведаў, якія дакументы павінен прадставіць разам з заявай, а якія запітваць праз службу «аднаго акна». Калі мы атрымаем адказы на ўсе гэтыя пытанні, будзе прасцей прымаць рашэнні.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

ПАСТАЯННЫ КЛОПАТ

Пад дахам дома... цішыня

Калі чалавек не даглядае сваё жыллё, яно хутка прыходзіць у запустенне.

У вёсцы старыя, пакінутыя дамы становяцца клопатам мясцовай улады. Добраўпарадкаваць тэрыторыю, знайсці спадчыннікаў — гэта толькі частка спраў, якія патрабуюць пастаяннага кантролю. Мы пацікавіліся, як вырашаюць праблему закінутых будынкаў старшыні некаторых сельскіх Саветаў дэпутатаў.

Святлана ГРЭЧКА, старшыня Асавета сельскага Савета дэпутатаў Драгічынскага раёна:

— Будынкі, дзе трэці год няма жыхароў, згодна з Указам Прэзідэнта №100 «Аб мерах па ўдасканаленні ўліку і скарачэнні колькасці пустуючых і старых дамоў у сельскай мясцовасці» прызнаюцца старымі. Іх зносяць, а ўчастак зноў уключаецца ў гаспадарчую дзейнасць. Напрыклад, яго можа далучыць да сябе ўладальнік суседняга жыллага ўчастка. Для гэтага трэба аформіць заяву, зарэгістраваць землеўладанне і аплаціць патрэбныя падаткі.

Калі ж знайсці новага гаспадара для вызвалення замлі адразу не ўдалося, яна пераходзіць у землезапас. Парадак там падтрымліваецца за кошт сельскага Савета.

Мы стараемся заўсёды ўстанаўліваць спадчыннікаў пустых дамоў. Работу па пошуку распачынаем загодзя, бо без нагляду хутка пагаршаецца стан пабудовы, зарастае прысядзібная тэрыторыя.

Трэба сказаць, што росшук спадчыннікаў — задача не з простых. Даводзіцца праглядаць гаспадарчыя кнігі, дасылаць запыты ў РАУС, натарыяльныя службы, агенцтвы па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры. Часам знайсці інфармацыю пра ўладальніка маёмасці дапамагаюць аднаўскаўцы, суседзі.

Многія спадчыннікі потым прадаюць дамы, дзе не збіраюцца жыць. Шанс на другога гаспадара звычайна атрымліваюць будынкі да 70-х гадоў пабудовы. Напрыклад, у мінулым годзе было заключана 24 падобныя дагаворы перадачы правоў на пажыццёвае зямельнае ўладанне.

Васіль БАЛАБОСАЎ, старшыня Запублічнага сельскага Савета дэпутатаў Дзяткаўскага раёна:

— У сельсавеце сёння выяўлена 18 старых дамоў. Кожны год адбываецца знос 3–4 будынкаў за кошт сродкаў сельскага Савета, або спадчыннікі самі разбіраюць сваю маёмасць. Пераважна людзі забіраюць драўніну сабе, а фундамент упарадкоўваем тэхнічнай. Працэс выяўлення старых дамоў пастаянны, кожны год спіс такіх участкаў абнаўляецца. Калі цяперашнія землеўласнікі адмовіліся ад участка, ён альбо пераводзіцца ў землезапас, альбо яго набывае сельгаспрадпрыемства і далучае да сваіх плошчаў карыстання. Усё гэта, безумоўна, афармляецца згодна з нарматыўнымі патрабаваннямі.

Уладальніка пустога будынка шукаем праз землеўпарадкавальную службу раёна, апытваем магчымых знаёмых, суседзяў і так, па ланцужку, выходзім на гаспадара. Без яго дазволу стараемся нічога не рабіць, каб потым не здарылася непрыемнасцяў. Знайсці спадчыннікаў насамрэч удаецца рэдка. Мала хто адклікаецца на запыт, ды і часта чалавек з'язджае за мяжу, губляе сувязь са знаёмымі.

Калі пабудова гаспадара не патрэбная, старонні чалавек можа дамовіцца на разбор дома сваімі сіламі. Звычайна такія дамовы адбываюцца без афіцыйнага юрыдычнага афармлення, бо некаторыя будынкі ў сельскай мясцовасці не зарэ-

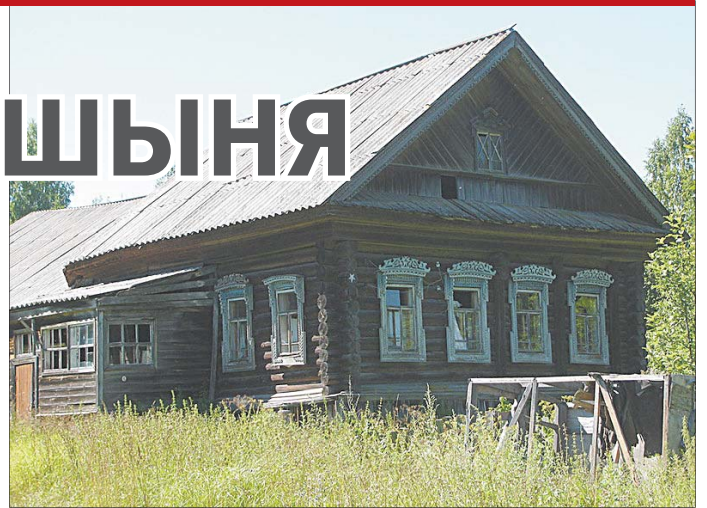
гістраваныя ў агенцтве па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры.

Набываць старыя дамы ва ўласнасць у нас жадаючых вельмі мала. Калі раней дачнікі прязджалі ў вёску, каб заняцца гаспадаркай, агародам, то цяпер людзей у першую чаргу цікавіць адпачынак. Вясковае жыллё купляюць у маляўнічых мясцінах: на беразе возера, побач з лесам. Калі ж адметных краявідаў няма, то, адпаведна, знікае і попыт.

Тамара ЛЯЙКО, старшыня Красненскага сельскага Савета дэпутатаў Маладзечанскага раёна:

— Мяркую, што галоўнай задачай мясцовых улад павінна стаць памяншэнне колькасці старых дамоў і дамоў, якія пустуюць. У мінулым годзе на тэрыторыі нашага сельсавета было налічана 11 такіх аб'ектаў. Калі ўчастак цягам трох гадоў застаецца незапатрабаваным ва ўласніку, перадаём заяву ў суд для прызнання будынка безгаспадарным. Пасля гэтага спадчыннікам на працягу трох дзён трэба даслаць паведамленне, што яны павінны ўступіць у правы валодання маёмасцю.

Падаецца, было б мэтазгодна скараціць тэрмін чакання, калі дом прызнаецца пустуючым, з трох гадоў да шасці месяцаў. Гэта дапамагло б паменшыць страты на падтрымку добраўпарадкавання. Уявіце, увесь час сельсавет павінен глядаць за будынкам, а пасля высвятлення, што спадчынніку маёмасць не патрэбная. Калі ж суд зможа прызнаваць дом пусту-

ючым праз шэсць месяцаў, спадчыннік атрымае паведамленне значна раней, і пытанне з будынкам без гаспадара таксама вырашыцца хутчэй. Што датычыцца тэрмінаў рэагавання на судовое паведамленне, то тут, думаю, было б зручна яго павялічыць — не заўсёды абставіны дазваляюць чалавеку зраагаваць за адведзеныя тры дні.

Яўген НІКІЦІН, старшыня Зябраўскага сельскага Савета дэпутатаў Гомельскага раёна:

— Мы стараемся не даводзіць сітуацыю да зносу. Шукаем гаспадароў, размаўляем з імі, пераконваем. Выпадак, калі спадчыннікі поўнасцю адмовіліся ад маёмасці, быў толькі аднойчы ў мінулым годзе. Тут ужо нічога не зробіш, давялося перадаваць дакументы ў райвыканкам, суд прызнаў будынак пустуючым, было прынята рашэнне аб зносе. Наогул, лічу, што пустуючыя дамы трэба выстаўляць на аукцыён і шукаць новага ўладальніка, а руінаваць неабходна толькі жыллё ў зусім неналежаўнім стане. Напрыклад, наш сельскі Савет знаходзіцца недалёка ад абласнога цэнтра, адпаведна, і нерухомасць тут больш запатрабаваная сярод пакупнікоў.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ. yurgel@zviazda.by